

Патријарх Порфирије: Када говоримо о Царству Небеском, увек говоримо о радости!

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије началствовао је 12. фебруара 2023. године, у Недељу о блудном сину, светом архијерејском Литургијом у храму Светог Саве у Београду.

Саслуживали су протојереј-ставрофор Радивоје Панић; протојереји Драган Шовљански, Предраг Продић, Иван Штрбачки и Ненад Јовановић; јереји Бранислав Кличковић и Далибор Стојадиновић; протођакони Драган Радић и Радомир Врућинић. После читања светог Јеванђеља, Патријарх српски г. Порфирије је беседио:

-Браћо и сестре, прошле недеље смо на светој Литургији читали одломак о митару и фарисеју, а ове недеље причу о блудном сину. Прича о блудном сину је својеврсни наставак, допуна или проширење приче о митару и фарисеју. Тамо смо видели два човека: једног који је пун себе, који има поверење у своју врлину, у свој подвиг, у своју чистоту и сматра да Бог малтене треба да му се диви, док је други слабашан, грешан, пун страсти и потпуно промашен, али је свестан да му је потребна благодат Божја и то и тражи од Господа. Прича се завршава тако што овај који је био у покајању налази оправдање код

Бога и бива помилован.

Данас смо чули причу о блудном сину. Свети Оци је још називају причом о милостивом оцу, а могло би се додати и да је то истовремено и прича о самозаљубљеном и охолом старијем брату. Ова прича је препуна духовног садржаја и у њој није реч о материјалним вредностима, иако Јеванђелист користи спољашњи живот говорећи о материјалноме да би заправо открио оно што је духовни смисао и духовна истина. Реч је о једном младићу, млађем сину, који од оца хоће своје наслеђе и хоће сам да управља њим. Ово уосталом јесте нешто што се суочавамо и сусрећемо свакодневно. Младост жели да истражује, жели да се опроба, жели ново, жели да се потврди, што само по себи не само да није лоше него је и природно, па и исправно. Међутим, ствар је у томе да када младост прође кроз странпутице, кроз својеврсну одисеју, ипак на крају и она завршава и чезне за својим почетком у којем је пуноћа. Чезне за очевим домом, за заједницом, чезне за љубављу, а истинска и права љубав се налази пре свега и изнад свега, као што је и ова прича открила, у очевом дому, у родитељскоом дому, у дому оца и мајке, ако хоћете.

Погрешно је не отићи и узети свој крст, дарове и таленте које смо добили од Бога и умножити их. Погрешно је оно што смо од Бога добили, од родитеља што смо добили, сматрати својим, присвојити дар и трагати за пуноћом, за смислом, за љубављу тамо где тога свега нема, трагати за љубављу и пуноћом тако што ћемо хтети да нас кроз дарове кој смо присвојили и добили други хвале. Хоћемо да нас други признају, хоћемо да освајамо друге, хоћемо да скрећемо пажњу на себе. Дарови су дати да буду место и простор пројаве љубави Божје, место његовог присуства. У присуству Божјем, у присуству благодати његове, чак и онда када не разумемо оно шта се у нама и око нас дешава, налази се дубоки смисао. На таквом месту проналазимо истински и прави мир.

Ова прича нам открива да син који је хтео самостално, без оца, заборављајући да све што има јесте дар, и да је живот дар Божји -дар Очево; заборавивши на захвалност, на благодарност, изгубивши поверење у свој избор, у Оца, он хоће сам на местима која су истинска и права пустиња, где влада суша, да нађе извор воде живе. Жели да нађе љубав на месту где је нема. Природни завршетак и епилог таквог једног пута јесте оно што ова прича описује, а то је потпуна празнина. То је дотицање потпуног дна егзистенције, осећање да је живот потпуно безвредан и раван животу бесловесних животиња.

Међутим, оно што је неопходно свакоме ко се изгуби идући животним путевима у незнању, ко дође до губитка наде, ко пада у депресију идући из неуспеха у неуспех, доживљавајући непрестано поразе у свом животу, јесте да не заборави да постоји Отац, да постоји Очево дом, да не изгуби поверење у то да је Отац увек отац, што на крају крајева у овој причи сам Господ прича својим ученицима. Дакле, без обзира колико да је незнање, малодушност и чамотиња, без обзира колико да је депресија, не само да има увек наде, него увек постоји Онај због кога никада не губимо наду. Неопходно је да имамо поверење у љубав Божју. И овај син из приче ипак није изгубио поверење у свога оца. Одлучује да му се врати, али наравно да његов пут ка оцу није једноставан. Он је драматичан. Свестан је син својих промашаја и да је можда повредио оца. Осећа да је неправедан према оцу и сматра да није достојан било какве награде и пажње од оца, али зна да отац има и слуге и сматра да му припада место међу слугама очевим.

У слици оца видимо да он никада није спуштао своје испружене руке у односу на сина, дочекао га је не само опраштајући му, него припремивши гозбу. Отац је доживео неописиву радост, радост Царства Небеског. Када говоримо о Царству Небеском увек говоримо о радости. И када говоримо о Цркви говоримо о радости. То је простор радости. Царство Божје је царство радости. И управо отац не само прашта примајући свога сина, који има поверење у оца, док је ипак несигуран је због свога греха.

Свако од нас може да препозна себе у блудном сину, али ретко ко може да се препозна у старијем сину кга ова прича показује, који је, такође, отуђен. И он је у земљи строној, земљи далекој. Стран му је отац, стран му је и брат. Кад се брат вратио, овај старији син је био незадовољан, био је гневан, показао је горчину. Како то да је он непрестано испуњавао све што се тражило од њега, чинио вољу очеву, а отац му никада није ни најмању гозбу припремио док је овоме који је све проћердао и све дарове које је имао упропастио, сада када

се вратио, отац припремио велику гозбу. Тешко да можемо да препознамо себе у старијем сину, а нарочито онда када испуњавамо закон Божји. Видећемо често, у себи али и око себе, многе који држе све заповести, баш као и онај фарисеј у причи од прошле недеље, али носе у себи охолост. Свима су судије, имају презир у односу на оне који су слабашни, који греше, који су пуни промашаја. И шта је ту сада теже? Да ли упропастити дарове или бити испуњен мржњом, искључивошћу, па чак и фанатизмом? Свако може себи да постави питање и свако ће себи дати одговор.

У свакоме случају, опет је кључна фигура у овој причи отац. Он и у односу на старијег сина показује љубав и испружене руке, не критикује га, не поставља му питање, не објашњава му, него само каже: Све што је моје то је и твоје. Дакле, ми смо, поред млађег и старијег сина, позвани да будемо као отац. Сви смо позвани да на своје груди пригрлимо сваког човека, да имамо безусловну љубав, не љубав од овог света, не праштање од овог света, не „опростићу ти, али ако...“ или „волим те, ако...“. То „ако“ је дух овог света, а љубав Царства Божјег, љубав Очева је безусловна. Важно је само да имамо поверење и да будемо благодарни. Нека би Господ дао да се увек враћамо

на свему
у векове

spc.rs